Tole je prawy wobraz ...

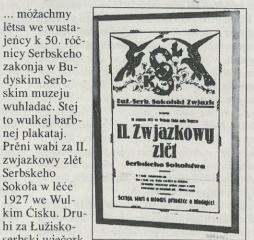

Cyle wěsće su mnozy hižo do Serbskeje protyki za lěto 1999 pokuknyli. Tam je na stronomaj 136/137 nastawk "W Póznanju bě rjenje!". W nim dopominataj so Cecilija Nawkec a jeje bratr Józef Nawka (mjeztym bohužel lětsa 23. meje zemrěl) na dny sokołskeho zlěta w lěće 1929 w Póznanju. W teksće je na přikład tež tale sada Cecilije Nawkec: "Tu prědku, ta žona w katolskej drasće, to sym ja". Hladaćeli pak na fotografiju na stronje 137, to nikoho w katolskej drasće njewuslědžiće. Kak tomu? Awtor a lektorka staj pódlanski wobraz zhotowjerjej přepodałoj. Wón je z techniskich přičin foto "přirězał", njeznajo tekst nastawka. A tak so sta, zo drje je rěč wo žonje w katolskej drasće, na foće pak widźeć njeje. Tohodla: Tole je prawy wobraz! Prědku kroči tehdy 20lětna Cecilija Nawkec pódla Marty Šołćic a Elzy Janakoweje na čole sokołskeje delegacije při swjedźenskim ćahu spočatk julija 1929 w pólskim Póznanju.

Dalšej sokolskej zajimawostce ...

. móžachmy lětsa we wustajeńcy k 50. róčnicy Serbskeho zakonja w Budyskim Serbskim muzeju wuhladać. Stei to wulkej barbnej plakataj. Prěni wabi za II zwjazkowy zlět Serbskeho Sokoła w lěće 1927 we Wul-

hi za Łužisko-

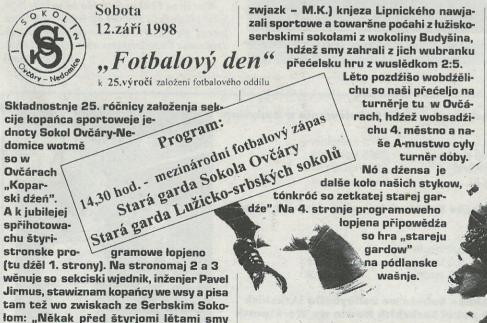
serbski wječork Praskeje jednoty Sokoła měšćanskeho dźěla VII w lěće 1933 - potajkim někotre tydženje po nastupje nacionalsocialistow w Němskej.

deklarowaše so wosebje tež tohodla jako ..Wiečor słowjanskeje wzajomnosće". Wo tutym wječorku spytamy nadrobnosće zhonić. Štó móže nam při tym pomhać?

Zarjadowanje

A. Pawlikowa

přez posrědkowanje předsydy wokrjes-

neho předsydy ČeSTV (= Čěski sportowy

Smjeć © so směš...

Šulerjo dyrbja doma nastawk k temje "Kopańca" pisać. Jank přemysluje, potom jenož tole do zešiwka sformuluje: "Hra je

> Trenar 1860 Mnichow Werner Lorant je pola zubneho lěkarja. Po krótkim přepytowanju praji lěkar: "Zuby a dżasna su w porjadku, guma (Kaugummi) wšak dyrbiała so raz wuměnić"

> > "Čłowječe, sće da Wy slepy? rozhorja so kopar pola sudnika. Tón chce jemu hišće šansu dać a njewudźéli kartku. Tohodla so praša: " Je tu něchtó něšto prajił?" Tu wotwobroći so kopar hněwny: "Mój jejdyrko, hłuchi wón tež hišće je!"

SOKOŁSKELISTY

"My smy dobyli!" tak klin-¿češe sobotu, 12. septembra 1998, nawječor z erta hrajerjow wubranki "starych kniezow" serbskeho Sokoła w sportowym domje w Ovčárach pola Mělníka w susodnej Čěskej. Haj, z. nic mienie hač 8:3 bě mu-

stwo wokoło kapitana dr. Bena Wałdy domjacych hrajerjow nad 35 lětami přewinyło. A "My smy dobyli!" spewachu też wšitcy druzy wobdźelnicy delegacije ze Serbow: běchu to člonojo předsydstwa Sokola. dalši sokoljo a přećeljo našeho sportoweho towarstwa. Spěwanje serbskich a wězo tež čěskich pěsni traješe potom w kruhu domjacych sokołow, zhromadna bjesada a zabawa z rejwanskej kapału při piwku a wězo tež becherowce hač po połnocy. Na prěnimaj stronomaj tutych Sokołskich Listow chcemy na poradżeny zajězd 28 přećelow sporta z Łužicy do susodneho słowianskeho kraja spominać. Nětko wjeselimy so hižo na napřećiwny wopyt čěskich sokołow klětu w juliju!

Měnjenje nazwučowarja Józefa Šwona k hrě a zajězdej:

Po wuspěšnej jězbje 12./13. septembra do Čěskeje chcył tole prajić:

"Njedźiwajo wjacorych wotprajenjow z powołanskich a swójbnych přičin (Ralbičenjo wšak bjez zamołwjenja falowachu) bě so nam poradžilo, sylne mustwo zestajić, kotrež měješe cylkownje wjele wjesela. Buchmy w Čěskej wutrobnje wot hosćićelow witani a zastarani. Wšěm sportowcam a přiwisnikam, kotřiž so na jězbie wobdźělichu, słuša wulki dźak! Z Pančic běchu hrajerjo M. Bětnar, R. Bulank, K. Jakubaš a K. Lipič, z Njebjelčic A. Matka, z Chrósćic H. Dórnik a M. Šołta, z Hórkow J. Lajmer, H. Wjela, G. Krječmar, dr. B. Wałda a B. Domaška.

Nětko wjeselimy so hižo na wróćohru pola nas, kotruž planujemy za 17. julij 1999 w Hórkach we wobłuku našeho sportoweho swjedźenja."

Rozprawa k hrě

Po oficialnym zestupanju před fotografami a postrowieniu z přepodaćom přećelskich darow a chorhojčkow započa so přećelska hra ze sylnym startom za serbsku wubranku. W 15. mjeńsinje trjechi Křesćan Lipič do hornjeho praweho kuta njedžeržomnje za Ovčárskeho wrotarja. W 20. min. zwyši Heinrich Wjela na 2:0 a pjeć mjeńsin pozdźiso wućeknychu naši přez dr. Bena Wałdu na 3:0. Tróšku zastróžani po zranjenju Křesćana Jakubaša naši z ofensiwnym (Dale na stronje 2)

Sokolska "stara garda" w Čěskej wuspěšna była

Serbska sokołska wubranka starych knjezow a jeje přewodžerjo před zetkanjom w Ovčárach. Wotlewa stejo: Jan Macka, Křesćan Lipič, Pětr Šołta, Marko Šołta, Jan Mark, Heinrich Wjela, Beno Domaška, Roland Bulank, Alfons Matka, Mikławš Krawc, Józef Šwon. Klečo wotlěwa: Handrij Dórnik, Křesćan Jakubaš, Jurij Lajmer, Mačij Bětnar, Gerd Krječmar, dr. Beno Wałda (wobraz naprawo horjeka).

Kapitanaj inž. Pavel Jirmus (nalěwo ze sudnikom) a dr. Beno Wałda wjedźetaj swojej mustwje na rjany zeleny trawnik. Hosćićeljo přepodachu swojim serbskim přećelam małe dary. W kóždej tobołce bě tež Mělniske wino "Ludmila". Kapitan dr. Wałda pak přepoda wimpel w serbskich barbach a napismom "Serbski Sokoł".

Foće: P. Hejduška

Rozprawa k hrě

(Pokročowanje ze strony 1)

hraćom kusk popušćichu, štož hosćićeljo wězo wužichu a na 3:1 znižichu. Krótko po tym dóstachu hišće dwělomnu jědnatku přizwolenu, a hižo rěkaše 3:2. Za sokołow bě to chutny signal, bjez wulkich faksow so měrić na přećiwniske wrota. Trenarjej a naš publikum koparjow do ofensiwy namołwjachu, a prěni, kiž to zaslyša, bě dr. Beno Walda. Předrě so přez zadnje mustwo hosćićela a třěli štwórte wrota. Potom započa so bohata faza na wrota. Beno Domaška, z 50 lětami najstarši kopar serbskeje wubranki, zwyši na 5:2. Z přećiwnym nadběhom hosćićel minutu pozdźišo swoje třeće wrota docpě. Zdaše so, zo bě to poslední retarděrowany moment Ovčárskich hrajerjow, dokelž hač do kónca hry zwyšichu naši přez Heinricha Wielu na 6:3, přez Gerda Krječmarja na 7:3, a wo kónčny rezultat 8:3 postara so Alfons Matka.

Do wotjězda domoj přepodaštaj za serbsku wubranku zamołwitaj Jan Macka a Józef Šwon hosćićelskemu wjednikej sekcije kopańcy inż. Pavelej Jirmusej rjany wimpel Chrósčanskeje sportoweje jednoty (horjeka wotprawa).

Foće: M. Krawo

******

Mjez mnohimi přihladowariemi běchu tež další wobdźelnicy zajezda. Sobu mějachu tež chorhoj a swoje mustwo mócnje pozbudźowachu. Při kóždych wrotach tež wótře zatrubichu. A čěske piwko gyrgawu womačeše (pódla naprawo).

Foće: P. Hejduška

Zamołwity nazwučowar Józef Šwon je so njedźelu rano z běha hač na sportnišćo wróćił. Bleša wody na to pokazuje, zo bě lačny. Jurij Nuk a Heinrich Wjela "spěšneho Józe-

Hłosaj k zajezdej...

Achim Kowar (starosta Sokoła): Bě to cyłkownje poradźena wec. Dźak stusa nazwučowarjomaj Józefej Šwonej a Janej Macce, wšěm zasadženym hrajerjam, wšěm 28 člonam delegacije za jich přikladne wustupowanje. Domowinje za financnu podpěru a Bjeňšec twarskemu zawodej ze Smječkec so za sponsorowanje wutrobnje dźakujemy.

Alfons Matka (hrajer z Pěskec): My Serbja smy so z čěskimi přećelemi derje zrozumili. njebě rěčnych ani druhich barjerow. Mócnje smy spěwali "My smy dobyli!", ale smy tež při wječornej zabawje z hlosom nam znate čěske pěsnje zanjesli. Nam je so w Ovčárach woprawdźe lubiło.

Mesej krejerech...

Mjez přihladowarjemi w Ovčárach bě tež dobry znaty Serbskeho Sokoła Ladislav Lipnický (naprawo), předsyda wokrjesneho zwjazka sporta ČeSTV w Mělníku.

Feliks Statnik 70 lět

Dnja 17. oktobra 1928 w Dobrošicach jako syn ratarja-skałarja rodźeny Feliks Statnik njebě jenož wučer-pedagog z ćetom a dušu, ale je so wot młodych lět sem stajnje za sport horił.

Wot jutrow 1935 hač do nalěća 1940 je Feliks wopytał ludowu šulu w Różeńće, štoż rěkaše za njeho wšědnje pěši wot Dobrošic do Róžanta a wróćo, w lěću bosy, w zymje w driewiancach. Wot 1940 hač do 1944 je Feliks chodžil na humanistiski gymnazij we Würzburgu, prjedy hač jeho ani šěsnaćelětneho do wójska sćahnychu. Po nawróće z wójny w meji 1945 bě hač do februara 1946 jako pomocnik wjesnjanosty přistajeny. W měrcu 1946 poda so na SWW w Radworju a dnja 1. junija toho samsneho lěta nastupi swoje prěnje wučerske městno w Konjecach. Wot 1950 skutkowaše potom dlěje hač 40 lět jako wučer w Ralbicach.

Jako wosomnaćelětny započa Feliks Statnik w Ralbicach bul kopać. Hač do 1947 wotměchu so jenož sporadisce přećelske hry. Porjadne

sportnišćo hišće njemějachu. Tuž hrajachu na lěsnej tuce mjez Ralbicami, Nowoslicami a Jitkom. Tam, hdźež stej dźensa kormjernja swini a Delanske rěznistwo. Wrota sej z někotrych žerdži hromadże spaslichu. Dokelž njemějachu na spočatku žane saki za wrota, so často wadźachu, hač je bul do wrotow abo nimo wrotow šoł. Wulki problem bě w powójnskich lětach dóstać jenaku sportowu drastu za cyłe mustwo. Też kopački (tepy) njemóžeše sej kóždy

wjesny pachoł kupić. Tohodla hrajachu někotři bosy, pozokach abo w normalnych črijach. Někotři móžachu sej znajmjeńša sportowe črije ("cwički") w Čěskej wobstarać.

... a dżensa ze swojej mandżelskej před domčkom w Ralbicach.

Wot lěta 1947 wobdžěli so mustwo SJ Ral-

Foće: priwatne

bicy na dypkowych hrach Kamjenskeje wokrjesneje klasy. Hłownaj iniciatoraj a organizatoraj běštaj Jurij Frencl w Ralbicach a Jakub Šołta (Čoch) w Konjecach. Wo materielne zawěsćenje staraše so hłownje młynk Jurij Čornak. Dalši znaći hrajerjo běchu tehdy Jurij Šołta, Jurij Kurjat, Jurij Brězan, Jurij Bjeńš, Beno Krječmar a wězo Feliks Statnik. Po tym zo bě Feliks spočatnje na nimale wšěch pozicijach hrał, profilowase so potom preco bóle jako spušćomny wrotar.

Zajimawe je, zo su sej Ralbičanscy koparjo na lěsnym sportnišću sami po swjatoku studnju wuryli a klumpu připrawili, zo móhli so po hrě tróšku wumyć. Předrasćić dyrbjachu wšak so při kóždym wjedrje pod holym njebjom. Pozdźišo hraješe Traktor Ralbicy potom na sportnišću w Šunowje blisko Fabrikskeje hospody. Jako předrasćernju wužiwachu rumnosće Jankec hosćenca.

Wjeršk za Feliksa Statnika bě w lěće 1956, jako přislušeše prěnjej serbskej wubrance, kotraž na Zjězdže Serbow přećiwo mustwu Traktora z Choćebuskeho wobwoda z 3:1 doby. L. Zahrodnik

Feliks Statnik jako wrotar (prědku klečo srjedža) ze swojim mustwom Traktor Ralbicy w 60tych lětach ...

• 29.8.1998 Turněr Serbskeho Sokoła w kehelowanju w Budyšinje

Wuslědki:

statistika

Sokolska

1. Sokoł Budyšin I

2371 kehelow

2. MSV Módro-běli Krakecy 3. Sokoł Ralbicy/Hórki

2365 kehelow

4. Sokoł Budyšin II

2204 kehelow 2141 kehelow

• 3.10.1998 Turněr Serbskeho Sokoła w kopańcy starych knjezow w Ralbicach

> 1. Njebjelčicy 2. Ralbicy

3:1 dypki 2:2 dypki

3. Hórki

0:0 wrota 0:3 wrota

1:3 dypki

• 12.10.1998 Turněr Serbskeho Sokoła we volleyballu serbskich wučerskich mustwow wo pokal Serbskich Nowin we Worklecach

Wuslědki:

- 1. Serbski gymnazij Budyšin
- 2. Serbska šula "M. Hórnik" Worklecy
- 3. "Meja" Radwor
- 4. Serbska šula "J. Chěžka" Chrósćicy

Scena z finalneje hry volleyballoweho turněra Sokoła wo pućowanski pokal Serbskich Nowin miez Worklecami a Serbskim gymnazijom. Foto: M.Štr.